

UNESCO památky

Na Slovensku jsou v současnosti zapsány na seznamu UNESCO 4 kulturní a 2 přírodní objekty.

Kulturní památky

- [Banská Štiavnica](#) – královské město se starobylými důlními šachtami
- [Spišský hrad](#) – jeden z největších hradních komplexů střední Evropy
- [Vlkolínec](#) – osada v duchu středověkého sídla
- [Bardejov](#) – nejrozsáhlejší památkový komplex na Slovensku

První tři kulturní (Banská Štiavnica, Spišský hrad a Vlkolínec) sem byly zahrnuty již v roce 1993. V roce 2000 přibyla čtvrtá kulturní lokalita a to historické jádro města Bardejov.

Přírodní památky

- [Slovenský kras](#) – dvanáct krasových lokalit
- [Dobšinská ledová jeskyně](#) – světově unikátní ledová jeskyně

Banská Štiavnica

Město s královskými kořeny a starobylými důlními šachtami. Značná rozloha města dokazuje jeho důležitost už v románském období. Pozoruhodná architektura se promítla hlavně do středu města, kde se nachází rozsáhlý komplex goticko-renesančních měšťanských domů, městské radnice a pozdně gotického kostela sv. Kataríny z průběhu 16. století.

Neodlučitelnou součástí Banské Štiavnice jsou zajisté technická díla související s těžbou a zpracováním železných rud: šachty, štoly, těžební věže, siréna a důmyslný vodohospodářský systém kanálů, tvořící součást přírodní krajiny jako objekty první Důlní a lesnické akademie v Evropě.

Odkazy:

www.bstiaavnica.host.sk

Vlkolíneec

Osada Vlkolíneec představuje typ vesnického středověkého sídla. Můžeme mluvit o skanzenu s dřevěnou architekturou horských a podhorských oblastí.

Uprostřed tradičních staveb se v centru obce zachovala zvonice z roku 1770, studna, kaplička Panny Marie z roku 1875 a škola. Studna a zvonice jsou vybudované tradiční technikou, pokryté šindelem jako všechny původní střechy domů a hospodářských staveb.

Celá oblast je obklopena terasovými políčky a pastvinami, ze severu je chráněna masivem Sidorovo. Vlkolínec dotváří scenérii chráněné krajinné oblasti Velká Fatra jako nejlépe zachovalý komplex svého druhu.

Odkazy:

www.liptov.sk/...ec/foto.html

Bardejov

Sídlo s názvem Bardejov je známo už od roku 1241. Město, v dnešní podobě, je zaznamenáváno jako **Přírodní památky**

Z památek se zmíníme o římsko-katolickém farním kostelíku sv. Egídia z počátku 14. století, který byl v první polovině 15. století přestavěn na trojlodní. I přes požár v roce 1878 se v kostele zachovalo unikátní interierové vybavení, což je 11 gotických křídlových oltářů. Exteriér byl upraven podle projektu I. Steindla do gotického slohu.

Dominantou bardejovského náměstí je pozdně-gotický symbol městské samostatnosti – radnice z počátku 16. století. Renesanční portály a arkády na západní straně jí vysloužily post první renesanční stavby na Slovensku. Nesmíme opomenout opevnění budované od poloviny 14. století, jehož výstavba pokračovala i v průběhu 15. a 16. století. Ve stejných letech mají základ i měšťanské domy, přičemž některé z nich podlely úpravám v období renesance či baroka.

V blízkosti městského centra se nachází i částečně zachovalá židovská synagoga, jako pozůstatek centra z 18. století, budovaného podle dogmatických předpisů.

Odkazy:

www.unipo.sk/SARIS/BARDEJOV/

Spišský hrad

Zřícenina Spišského hradu dominuje jedinečnému urbanisticko- krajinářskému komplexu střední Spiše. Spišský hrad patří mezi největší světské středověká sídla v celé střední Evropě. Jeho protikladem bylo už v románském období sídlo církevní správy- Spišská kapitula s impozantním dvojvěžím katedrály sv. Martina.

Obě centra moci jsou propojena dnešním Spišským Podhradím. Nejprve podhradní osada se později rozvinula v městečko s typickými renesančně-barokními měšťanskými domy.

K uvedeným památkám se přiřazuje obec Žehra se svým raně středověkým kostelíkem sv. Duha a vzácnými nástěnnými malbami. Typický celek ze středověkého období patří ke světovým unikátům.

Odkazy:

www.spiskyhrad.sk

www.zamky.sk/spisky

Přírodní památky

Slovenský kras

Jeskyně Slovenského a Aggtelekského krasu byly do světového seznamu UNESCO zapsány, jako společná slovensko maďarská lokalita, roku 1995.

Dvanáct lokalit, které byly doposud vybrány ze společného přírodního dědictví Slovenského krasu, zdůrazňují koncentraci krasových jevů na malém území i rozmanitost jednotlivých krasových forem.

Cílem UNESCO na Slovensku je tedy zpřístupnění, ochrana i rekonstrukce všech ojedinělých přírodních úkazů.

Odkazy:

www.roznava.sk/index.php?...

Dobšinská ledová jeskyně

Ledové tvary Dobšinské jeskyně vás jistě naplní úžasem. Pochopíte nespoutanost přírody převtělené do bohaté ledové výzdoby v podobě podlahového ledu, ledopádů, ledových stalagmitů a sloupoví.

Charakterem zalednění patří Dobšinská ledová jeskyně mezi nejvýznamnější na světě, což podtrhuje i její mimo alpská oblast výskytu. Byla objevena roku 1870 a hned na to zpřístupněna roku 1871. Roku 1887 byla též jednou z prvních elektricky osvětlenou jeskyní v Evropě.

Na 475 metrech dnes môžete obdivovať nejen ledové krásy, ale i 12 druhů netopýrů.

Příjemná prohlídka trvá 30 minut v období od května do října.

Odkazy:

<http://www.ssj.sk/...ak/index.htm>

http://www.sacr.sk/index_sk.php?p=12